

UNELE ASPECTE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA OLIMPIADEI UNIVERSITARE TIC ÎN CADRUL USARB

Radames EVDOCHIMOV, *lect. univ.*,

*Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*

Abstract: *The article is devoted to some aspects of the organization and deployment of the University's ICT Olympics for non-IT specialties of Bălți State University of Alecu Russo. The significance and possibilities of the Olympics for the formation of professional digital competencies are revealed, and the conditions for its effective implementation are described.*

Keywords: *Olympics, Information and communication technologies, formation, ICT Olympics, digital competencies.*

„Nu mă tem de calculatoare. Mă tem de lipsa acestora.”

Isaac Asimov

1. Introducere

Dezvoltarea vertiginoasă a Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale (TIC) a impus introducerea la toate nivele de instruire a unităților de curs care oferă posibilitatea celui instruit să-și dezvolte competențe digitale. În cadrul instituțiilor de învățământ superior această problemă este și mai evidentă, din motiv că entitatea respectivă este preocupată de formarea specialiștilor în diferite domenii de activitate, în care una din cerințele esențiale este manipularea cu TIC.

Unitatea de curs TIC în cadrul USARB reprezintă baza formării competențelor digitale profesionale la studenți de la diferite specialități neinformatic.

Implementarea unei abordări bazate pe competențe în educație necesită formarea unui mediu educațional adecvat și căutarea celor mai progresive fundații metodologice care contribuie la dezvoltarea calitativă a competențelor generale, inclusiv digitale și a celor profesionale. Una dintre cele mai eficiente modalități de a obține rezultate educaționale de nivel înalt, de a identifica studenții talentați și de a spori interesul general în domeniul TIC este Olimpiada Universitară TIC.

Olimpiada Universitară TIC este:

1. Concurs;
2. Dezvoltare personală și în domeniul TIC;
3. Motivație de a studia TIC-ul mai aprofundat.

Concursurile intelectuale influențează formarea tactului printre participanți, toleranța, poziția activă a studenților, cultivă un sentiment de încredere în sine, abilitatea de a stabili obiective și de a le atinge, abilitatea de a se realiza în chestiuni interesante și fezabile și de a pune bazele unei persoane capabile să rezolve cu succes obiectivele vitale în viitor [3].

Cele enumerate anterior asigură dezvoltarea personală a studentului, inclusiv în domeniul TIC. Procesul de pregătire pentru Olimpiadă, perseverența participanților contribuie la formarea personalității și a specialistului capabil să utilizeze competențe digitale obținute. Acestea se pot realiza în cadrul unității de curs TIC și, mai cu seamă, pot fi obținute în rezultatul pregătirii pentru Olimpiadă.

Implicarea în orice concurs organizează participanții, îi motivează să cunoască mai mult și să fie competitivi în raport cu ceilalți participanți ai concursului.

Conținutul și nivelul de complexitate al sarcinilor trebuie să respecte standardele educaționale de învățământ superior, ținând seama de principalele prevederi ale standardelor profesionale și de cerințele angajatorilor față de specialiștii din domeniul corespunzător în raport cu TIC.

2. Organizarea și desfășurarea olimpiadei tic

Olimpiada TIC este o competiție care implică implementarea sarcinilor care vizează dezvoltarea abilităților practice și testarea unei baze mai profunde de cunoștințe teoretice. Desfășurarea acestui concurs contribuie la atingerea următoarelor obiective:

1. Dezvoltarea creativității studenților, trezirea interesului pentru TIC și dezvoltarea competențelor digitale [1];

2. Promovarea unei mai bune înțelegeri și stăpânirea de durată a cunoștințelor moderne în TIC, dezvoltarea capacității de a găsi o soluție în ceea ce privește sarcinile propuse;
3. Identificarea studenților talentați și determinarea dezvoltării lor intelectuale și profesionale viitoare, în raport cu utilizarea TIC [1];
4. Îmbunătățirea procesului de predare – învățare - evaluare la unitatea de curs TIC.

Una dintre problemele esențiale pe care o poate soluționa Olimpiada TIC este mentenanța competențelor studenților dobândite anterior în cadrul unității de curs TIC, deoarece competențele digitale sunt competențe de durată mică, dacă nu sunt antrenate continuu. Această problemă este reflectată în cerințe pentru participanții Olimpiadei TIC. Candidații la olimpiadă pot fi:

1. studenții anilor de studii I și II de la toate specialitățile neinformatică USARB;
2. studenții care au nota la evaluarea finală (sau nota medie a evaluărilor curente) ≥ 8.00 .

Faptul că studenții anului II sunt admiși la Olimpiadă le oferă posibilitatea să recapituleze cele studiate anterior în cadrul unității de curs TIC, dar și să aprofundeze cunoștințe în acest domeniu, studiind și exersând materiale și liste de sarcini suplimentare, propuse de cadrul didactic. Al doilea criteriu permite să se filtreze din întreaga masă de studenți, candidați care au reușita mai mare și au posibilitatea să dezvolte competențele digitale, pregătindu-se către concurs.

În scopul atingerii obiectivelor nominalizate ale Olimpiadei TIC trebuie atrasă o atenție specială conținutului sarcinilor și acelor materiale care se oferă studenților-participanți în perioada de pregătire către concurs. În acest context, se pot formula următoarele cerințe în raport cu conținutul sarcinilor propuse în cadrul Olimpiadei TIC:

1. Orientarea la nevoile viitorului specialist [2, 3];
2. Acoperirea tuturor conținuturilor unității de curs TIC;
3. Sarcini de diferită complexitate;
4. Elaborarea sarcinilor complexe pentru a determina o competență concretă a studentului (și nu o deprindere);
5. Corectitudinea formulării;
6. Sarcini cu elemente de creativitate.

Orientarea la nevoile viitorului specialist este una din cerințe cele mai complicate în cadrul concursului, căci unitatea de curs TIC face parte din programul de studii al fiecărei specialități non-IT (neinformatică), care acoperă foarte multe domenii de studii. Dacă sarcinile vor fi diferențiate într-o măsură mai mare, atunci dispare obiectivitatea în cadrul evaluării lucrărilor participanților. Pentru a reduce obiectivitatea în procesul evaluării, olimpiada universitară trebuie redusă la o olimpiadă locală în cadrul unei sau două grupe academice cu același profil. Pentru a soluționa această problemă se recomandă formularea sarcinilor neutre, care se referă la diverse specialități, dar cu unele aspecte de specializare, utilizate la intersecția mai multor domenii.

Acoperirea tuturor conținuturilor unității de curs TIC oferă posibilitatea recapitulării întregului material al unității de curs și permite cadrelor didactice să detecteze unele lacune în unitatea de curs, în scopul îmbunătățirii acesteia.

Sarcinile de diferită complexitate oferă oricărui participant posibilitatea să se manifeste într-un anumit mod. Toți participanții vor avea măcar câteva sarcini mai simple, mai facil de rezolvat, ceea ce va motiva participanții să continue să concureze. Dacă toate sarcinile vor fi de un grad sporit de complexitate, participanții mai slabi vor fi dezamăgiți din start și nu vor putea să-și descopere unele talente proprii ascunse care se descoperă pe parcursul implicării mai active în lucru.

În același timp, concursul nu este o simplă lucrare de evaluare, ci un instrument destinat evidențierii studenților mai creativi, mai talentați, capabili să găsească unele soluții unice, netradiționale de rezolvare. În acest scop, în cadrul sarcinilor Olimpiadei trebuie incluse, în mod obligatoriu, unele sarcini cu un grad sporit de complexitate, cu elemente de creativitate.

Sarcinile propuse la Olimpiadă trebuie să fie complexe, în scopul evaluării nu a unor deprinderi concrete, ci a unor competențe concrete ale participanților. O sarcină complexă impune participantul să utilizeze nu numai unele deprinderi căpătate, dar și cunoștințe, și un anumit mod de a gândi.

Corectitudinea formulării sarcinilor, fără ambiguități și cu utilizarea corectă a terminologiei este, de asemenea, o cerință importantă. Participanții trebuie să înțeleagă clar sarcina pentru a putea fi evaluate competențele digitale ale lor, dar nu faptul dacă a fost sau nu a fost înțeleasă sarcina de către un participant.

Perspectivile Olimpiadei Universitare TIC:

1. Organizarea anuală;
2. Perfecționarea conținuturilor, orientându-le la nevoile participanților;
3. Implicarea studenților de la toate specialitățile neinformatică care satisfac cerințele concurenților;
4. Implicarea tuturor cadrelor didactice care țin cursul TIC în organizarea Olimpiadei;
5. Colaborarea cu decanatele tuturor Facultăților în vederea implicării studenților;
6. Implicarea sponsorilor în organizarea Olimpiadei TIC.

3. Rezultatele olimpiadei tic

Finalizarea concursului pentru participanți deschide o nouă etapă de activități pentru cadrele didactice antrenate în organizarea și desfășurarea Olimpiadei – etapa de evaluare a lucrărilor, de analiză a datelor obținute în cadrul evaluării și de luare a deciziilor în scopul îmbunătățirii unității de curs TIC.

Unul dintre parametrii, care vorbește despre reușita cursului și reușita organizării Olimpiadei, este numărul de participanți înregistrați la concurs. Dacă sunt mulți participanți înregistrați, atunci reușita unității de curs este mai bună, mai mulți participanți posedă nota medie și/sau finală ≥ 8 .

Numărul de candidați prezenți la Olimpiadă vorbește despre reușita organizării Olimpiadei.

În scopul evaluării calității unității de curs TIC și analizei rezultatelor concursului, rezultatele evaluării lucrărilor sunt introduse în următorul tabel (Tabel 1), format în Excel, în care se efectuează diferite calcule menite să analizeze rezultatele concursului. Structura tabelului este următoarea: zona de lucru este împărțită în câteva grupe de coloane, fiecare grup reprezentând o sarcină complexă, fiecare coloană a grupului reprezentând o subcompetență evaluată cu un număr de puncte conform baremului de corectare. Fiecare coloană în care se indică punctajul acumulat se finalizează cu linia de totalizare, în care se calculează punctajul total acumulat pe subcompetența respectivă, urmată de linia de totalizare în care se calculează procentul reușitei tuturor concurenților în raport cu punctajul maximal posibil pentru subcompetența respectivă. Astfel, se evaluează gradul de stăpânire a acestei subcompetențe de către toți concurenții.

Fiecare linie a tabelului reprezintă punctajul acumulat de un concurent pentru fiecare subcompetență, în coloana *Total* se calculează punctajul total acumulat și în coloana *% (din total posibil)* – procentul reușitei concurentului, în raport cu punctajul maximal posibil, ceea ce ne oferă posibilitatea să analizăm calitatea competențelor de care dispune un concurent concret.

Sub coloana *Total* se calculează totalul totalurilor și procentajul totalului acumulat de concurenți și punctajul total maximal, care permite să fie analizată calitatea întregului concurs.

Tabelul 1. Tabelul pentru analiza rezultatelor Olimpiadei

Nr d/o	Numele Prenumele	1						...	4					5	Total	% (din total posibil)
		a	b	c	d	e	f	...	a	b	c	d	e			
1							...							0	0	
2							...							0	0	
3							...							0	0	
4							...							0	0	
5							...							0	0	
6							...							0	0	
7							...							0	0	
8							...							0	0	
9							...							0	0	
...							...							0	0	
Total		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
% (din total posibil)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Pentru fiecare grup de coloane se poate calcula procentajul reușitei întregii competențe, ca raport între punctajul acumulat pentru toate subcompetențele și punctajul corespunzător maximal posibil.

Locurile în cadrul Olimpiadei TIC se repartizează conform datelor din coloana *Total*, cu precizare, dacă este nevoie, utilizând datele coloanei *% (din total posibil)*.

În rezultatul analizei informației din acest tabel putem ajunge la concluzia despre reușita concursului desfășurat și să decidem ce subcompetențe și competențe trebuie îmbunătățite în cadrul unității de curs TIC.

4. Concluzii:

Reieșind din cele expuse anterior, putem concluda următoarele:

1. Olimpiada Universitară TIC oferă studenților oportunitatea de a concura, dezvoltându-și creativitatea și competențele digitale;
2. Pentru studenții anului II și anului I, semestrul I Olimpiada oferă posibilitatea reactualizării competențelor digitale și dezvoltării acestora;
3. Olimpiada Universitară TIC este un instrument care contribuie la îmbunătățirea unității de curs respective.

Bibliografie:

1. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare la disciplinele de studii. In: *Anexă la ordinul ministrului nr. 66 din 31.01.2012*. [online] [citată 20.10. 2018]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/proiect_reg_olimp.pdf
2. *Роль студенческих олимпиад и профессиональных конкурсов в подготовке специалиста* [online] [citată 13.10.2018]. Disponibil: <http://www.informio.ru/publications/id1374/Rol-studencheskih-olimpiad-i-professionalnyh-konkursov-v-podgotovke-specialista>
3. ТАРАСЕНКО, Ю. А. Роль предметной олимпиады в формировании профессиональных компетенций. In: *Образование и воспитание*. 2017. №1. стр. 50-54. [online] [citată 21 dec. 2018]. Disponibil: <https://moluch.ru/th/4/archive/52/1789/>